

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Facilis Et Succincta S.S. Canonum Doctrina

Pirhing, Ehrenreich

Dilingæ, 1690

§. I. Quid sit donatio, & quomodo perficiatur, & de varia ejus divisione?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61641](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61641)

hil debere, solvit tamen; cum regula ff. 35. dicat: *cujus per errorem dati repetitio est, eius consulto dati donatio est.*

Illud tantum ex jure Canonico, circa hanc materiam, advertendum est, quod in tali casu, quo indebitum solutum repetitur, probatio indebiti, & per errorem soluti, illi incumbat, qui repetit, (quia præsuntur solvisse ut debitum, cum donasse, aut jactasse sua, tam fa-

cile non præsumat aliquis) nisi adversarius neget solutionem sibi factam; in hoc enim casu, si ille, qui solvit, solutionem factam legitimis argumentis probet, incumbet adversario probatio, quod scilicet res soluta sibi debita fuerit, prout habetur *In cap. si qui 4. h. e.* quia contra taliter mendacem stat præsumptio, quod malam causam foveat.

TITVLVS XXIV.

DE DONATIONIBUS.

§. I.

Quid sit donatio, & quomodo perficiatur, & de varia ejus divisione?

Donatio communiter definitur quod si rei licita (non prohibita scilicet donati) nullo jure (justitiae aut gratitudinis) cogente, ex mera liberalitate (ita ut non debeat reddi, nec in individuo, nec in specie, uti fit in commodato, nec in genere, uti fit in mutuo) facta collatio seu datio, & quamvis ante traditionem rei donatae veram, vel fictam, donatario dominium non acquiratur, acquiritur tamen illi post acceptatam donationem, ante rei traditionem, jus sive actio contra donantem, per quam cogi potest ad rem donatam tradendam, nisi ante acceptationem donatarii per se, vel per alium factam, revocaverit suam donationem donans, quod facere potest, cum do-

natio ex communi AA. sententia non perficiatur, nisi per donantis, & acceptantis consensum.

Dividitur communiter donatio in genere, in donationem inter vivos, & donationem mortis causa; illa est, quae fit sine mortis ulla cogitatione; & quidem vel pure, & absolute, quae statim effectum suum habet, si acceptata fuit; vel sub conditione, quae sortitur suum effectum, eveniente conditione; vel sub certo modo, quae quidem statim valet, & obligat, ubi acceptata fuit, obligat tamen etiam ad modum illum adimplendum, ita ut modo non impleto, repeti possit; vel ad certum diem, vel ob certam causam, aut invicem praestiti beneficii, quae etiam remuneratoria donatio dicitur, & rigide ac proprie donationis nomine non venit, cum non fiat ex mera liberalitate, sed jure gratitudinis exigente &c. Donatio vero mortis causa, illa donatio dicitur, quae fit mortis

in.

intuitu, ut si quid humanitatis donanti accidisset, haberet rem donatam taliter is, qui accepit; si autem supervixisset donans, aut revocasset donationem taliter factam, aut prior moreretur donatarius talis, quam donans, res donata maneret, vel rediret ad donantem: & hæc donatio mortis causâ quoad formam, & modum constitutionis convenit cum contractibus, ita ut non censetur perfecta, nisi mutuis donantis, & donatarii consensus intervenit; quoad effectum convenit ferè cum ultimis voluntatibus *leg. vet. Cod. de donat. mortis causâ.*

§. II.

Qua donatio insinuationem exigit apud Iudicem, & qua non exigit?

Donatio inter vivos, quod nonnunquam, ut valida sit, de rigore iuris coram Iudice insinuanda sit (sive in sive extra Iudicium) à donante suam voluntatem donandi declarante, & ut in acta referatur, ac scriptura super ea conficiatur, petente; cui insinuationi renuntiare non possit donans, ex jure Civili patet *l. donatio & l. in donationibus C. h. t.* ad multas scilicet fraudes, quæ in donationibus alicujus notabilis quantitatis, faciliè intervenire possunt, & nimiam etiam cavendam profusionem, cum periculo insolitæ paupertatis: & quamvis olim omnis donatio insinuanda fuerit, quæ ducentos solidos (sive ducatos Ungaricos, quos solidorum nomine venite hodie communiter docent) excedebat; postea verò, quæ trecentos

excedebat, hodie tamen insinuanda quæ quingentos solidos excedit, in absque hac insinuatione, invalida quoad excessum ultra quingentos solidos talis donatio; nisi donatio obligatione insinuationis sit excepta, quæ liter excipiuntur donationes factæ in modum, quæ corrumpunt, reparantur, quæ fiunt pro redimendis captivis, quæ fiunt Ecclesiis, aut aliis piis locis, quæ sunt remuneratoriæ, beneficiorum acceptorum causâ factæ, aut ob alia sequia præstita; quæ non solius modestiæ, & liberalitatis causâ, sed militiam v. g. ad studia, ad cupiens fiunt; & denique quæ fiunt, & confirmantur adjecto juramento, de illis non revocandis: potest tamen etiam factâ insinuatione excessum ultra legem præscriptum donatarius securâ conscientiâ retinere, donec à donante, aut à hujus hæredibus excessus talis repetatur, vel per iudicis sententiam, quoad excessum talem, rescissa fuerit donatio, quæ per leges non censetur simpliciter irrita talis donatio etiam quoad excessum, tantum sub conditione, si revocatur donans.

§. III.

An & qualem potestatem donandi habeant Episcopi, alique Prælati, & Rectores Ecclesiarum, & an etiam ac quatenus Religiosi

Quod non possit Prælati sive Regularis, sive secularis, immobilia, & in notabili quantitate, gratis, & liberales donationes facere, ex bonis & proventibus communi-